วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี

Community participation in collecting local knowledge. For Community Product Development In the district area along the border. Ubon Ratchathani

Received : 9 May 23
Reviewed : 4 Jul 23
Revised : 20 Oct 23
Accepted : 24 Oct 23

Surajate On-rit[1], Onuma Niamhom[2*] and Pakorn Kallapadee[4]
สุระเจตน์ อ่อนฤทธิ์[1], อรอุมา เนียมหอม[2*] และ ปกรณ์ กัลปดี[4]
[1,2,4] Program in Computer Technology Faculty of Industrial Technology Ubonratchathani Rajabhat University, Ubonratchathani, Thailand
[1, 2, 4] สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

Kanatid Niamhom[3]
คณาธิศ เนียมหอม[3]
[3] Program in Technology Product Design Faculty of Industrial Technology Ubonratchathani Rajabhat University, Ubonratchathani, Thailand
[3] สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

[*]Corresponding Author, Tel. +6681-547-5052, E-mail: onuma.n@ubru.ac.th
[*]ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์. 08-1547-5052 อีเมล: onuma.n@ubru.ac.th

Abstract

The research team participated in the community gathering of knowledge and local wisdom for community product development. In the district area along the border seam Ubon Ratchathani Its objectives are 1) to develop innovations from local knowledge that can add economic value to the community 2) to develop a management system to integrate knowledge of local knowledge of the community Caused by community participation. Developed in PHP language and built a relational database with MySQL database management system. This research collects data from Ban Lak Pai Community Enterprise Group areas, Buntharik District and Ban Kum Natural Dyeing Cotton Weaving Group Khong Chiam District. And the effectiveness of the program is assessed by computer experts.Results of the systematic study and community participation in gathering knowledge and local wisdom for the development of community products in the district along the border of Ubon Ratchathani Province. The research team found that the satisfaction of the sample group found that ($\overline{X}$= 3.97, S.D. = 0.71) There is a high level of satisfaction. Representing a hundred satisfaction 79.55 percent.

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

Keywords: Database Management System, Local Wisdom Innovation, OTOP, Community Involvement, Community Product Development, District Area Along the Border

บทคัดย่อ

คณะผู้วิจัยมีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อพัฒนานวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน 2) เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการรวมรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน พัฒนาขึ้นด้วยภาษา PHP และสร้างฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ด้วยระบบจัดการฐานข้อมูล MySQL โดยงานวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากทั้งหมดกลุ่มพื้นที่วิจัย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจักสานบ้านหลักป้าย อำเภอบุณฑริก และกลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม และมีการประเมินประสิทธิรูปของโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาระบบและการขอมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี นั้น คณะผู้วิจัยพบว่าในระบบงานมีความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่า (ค่าเฉลี่ย $\overline{x}$ = 3.97, S.D. = 0.71) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.55

คำสำคัญ: ระบบการจัดการฐานข้อมูล นวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โอทอป (OTOP) การมีส่วนร่วมชุมชน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน พื้นที่อำเภอตามแนบตะเข็บชายแดน

1. บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ที่เน้นการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยใช้การขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต [1] และมุ่งเน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นก้าวหน้าที่เข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนา และยกระดับคุณรูปของกำลังคน และความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่ กับการเพิ่มผลิตรูปของฐานการผลิตและบริการเดิม รวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะ [2]

ดังนั้นการจัดการฐานข้อมูลสินค้าโอทอปโดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อช่วยในการตัดสินใจของชุมชนในการผลิตสินค้าโอทอปนั้น สามารถช่วยให้แต่ละชุมชน มีข้อมูลในการเปรียบเทียบการผลิตสินค้า รวมทั้งข้อมูลวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น และกระบวนการผลิตด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทางคณะผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลสินค้าโอทอปโดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อช่วยในการสนับสนุนการตัดสินใจของชุมชนในการผลิตสินค้าโอทอป [3] เพื่อเพิ่มประสิทธิรูป และคุณรูปของผลผลิต และยังเป็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชุมชนในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนานวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน
2. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการรวมรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลการทำวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งผู้ดำเนินโครงการวิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงคุณรูป (Qualitative Research) [4] เพื่อใช้ในการหาค่าความพึงพอใจของระบบรวมรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนฯ โดยมีกระบวนการในการเก็บรวบรวบรวมข้อมูลทางเอกสาร และการเก็บข้อมูลทางภาคสนาม ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

3.1.1 ด้านเนื้อหา

1. ศึกษาองค์ความรู้ ประวัติความเป็นมาและสรูปปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน

2. ศึกษาการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ของชุมชน

3.1.2 ด้านวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณรูป (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document) และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) โดยการ สำรวจ สัมภาษณ์ สังเกต การสนทนากลุ่ม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.1.3 ด้านระยะเวลา

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของผลิตภัณฑ์ [3] เพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในรูปแบบของเครื่องจักสานครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการ ดำเนินการวิจัย 12 เดือน

3.1.4 ด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการวิจัยให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย โดยเลือกพื้นที่ด้วยวิธีแบบเจาะจง (Purposive Selection) [5] โดยมีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

พื้นที่ศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนพื้นบ้านในการใช้ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สู่ท้องตลาด

ผู้ทำวิจัยได้เลือกพื้นที่ศึกษาในกลุ่มชุมชน อำเภอโขงเจียม และอำเภอบุณฑริกจังหวัดอุบลราชธานี

3.1.5 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรได้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสินค้าชุมชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ประกอบการ ปราชญ์ชาวบ้านทางด้านการออกแบบ โดยทำการสุ่มตัวอย่างตามขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัย โดยสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Selection)

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้รู้ (Key Informant) จำนวน 8 คน เป็นกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลหลักและข้อมูล สำคัญเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและสรูปปัจจุบัน ปัญหาองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

2. กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Casual Informant) หรือผู้ปฏิบัติจำนวน 10 คนด้วยวิธีการสุ่มแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 2 กลุ่มประกอบด้วย

2.1 กลุ่มผู้นำปฏิบัติได้แก่ ผู้ผลิต

2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติได้แก่ สมาชิกในชุมชน

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป (General Informant) จำนวน 10 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบ เจาะจง (Purposive Sampling)

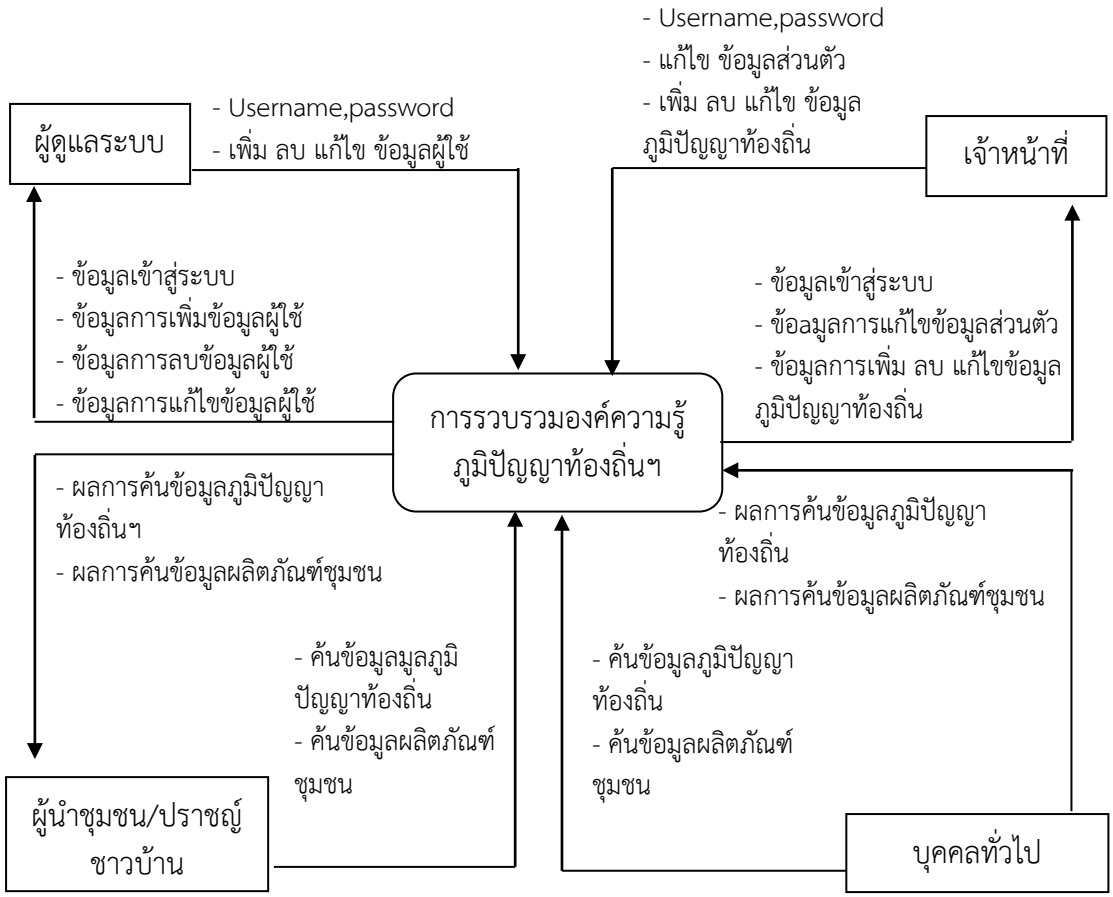
3.2 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ

ในการวิเคราะห์และออกแบบระบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี นั้นผู้วิจัยได้มีการศึกษาและดำเนินการวิเคราะห์และออกแบบระบบดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 แผนผังบริบทของระบบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำการออแบบแผนผังบริบทของระบบระบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดังนี้

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

รูปที่ 1 แผนผังบริบท

จากรูปที่ 1 แสดงถึงการทำงานของระบบรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นฯ โดยในส่วนของระบบนั้นได้ผู้วิจัยได้ออกแบบ โดยมีผู้ที่สามารถเข้าได้ระบบดังต่อไปนี้

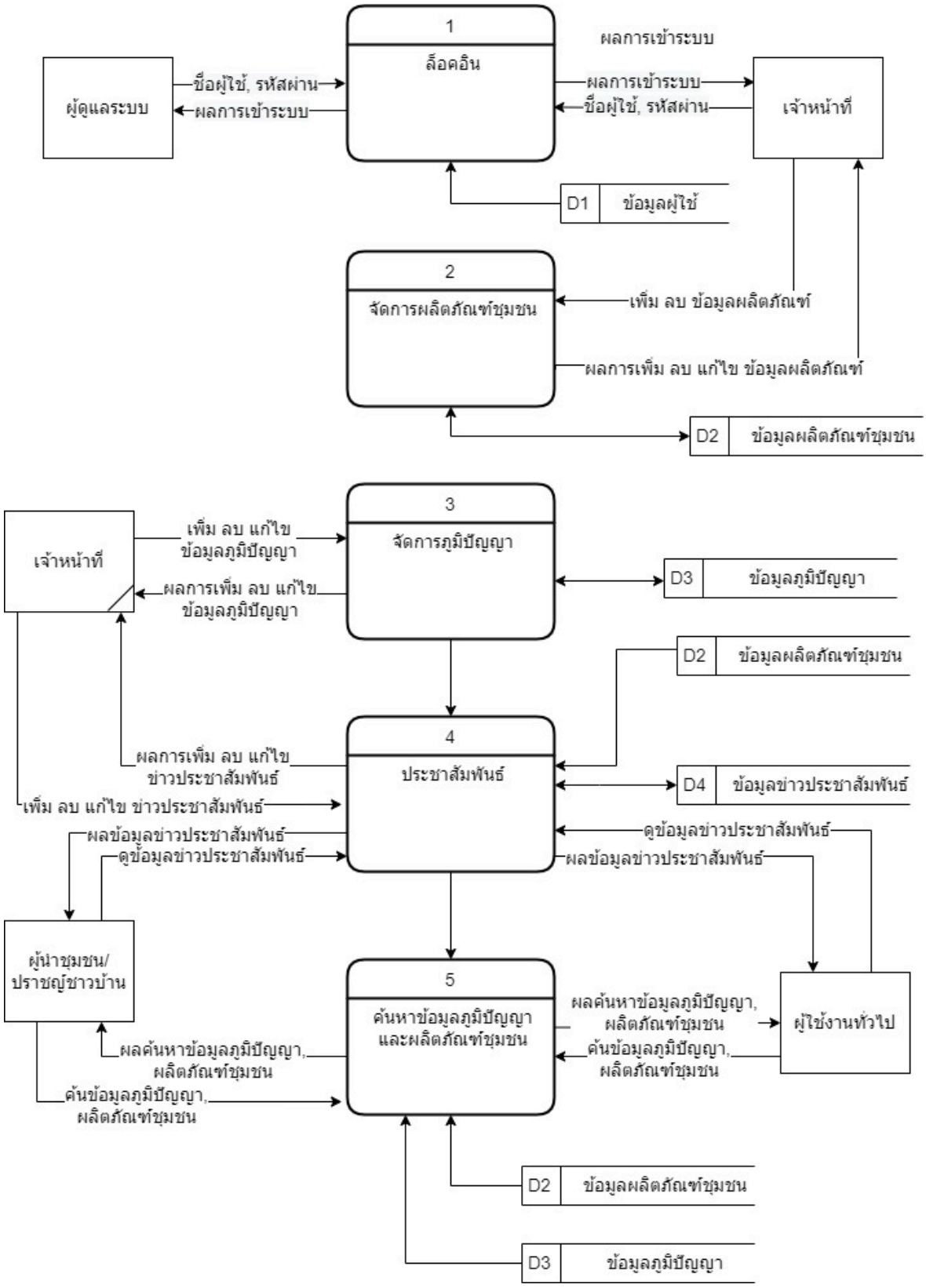
ผู้ดูแลระบบ สามารถเข้าใช้งานระบบได้โดยเข้าสู่ระบบผ่านระบบ log in และสามารถสร้างและกำหนดโหนดผู้ใช้งานให้กับระบบ

เจ้าหน้าที่ ทำหน้าที่ในการนำข้อมูลองค์ความรู้ต่าง ๆ เข้าสู่ระบบ และเข้าใช้งานระบบโดยการเข้าสู่ระบบ log in ทำการเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละชุมชนเข้าสู่ระบบ

ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้าน ทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของแต่ละชุมชนที่ตัวเองอาศัยอยู่ เพื่อนำให้เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลลงฐานข้อมูล และนำไปเผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้ที่สนใจ และส่งเสริมองค์ความรู้ดั้งเดิมที่มีอยู่ ให้กลุ่มชนรุ่นหลังสามารถสืบทอดและนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

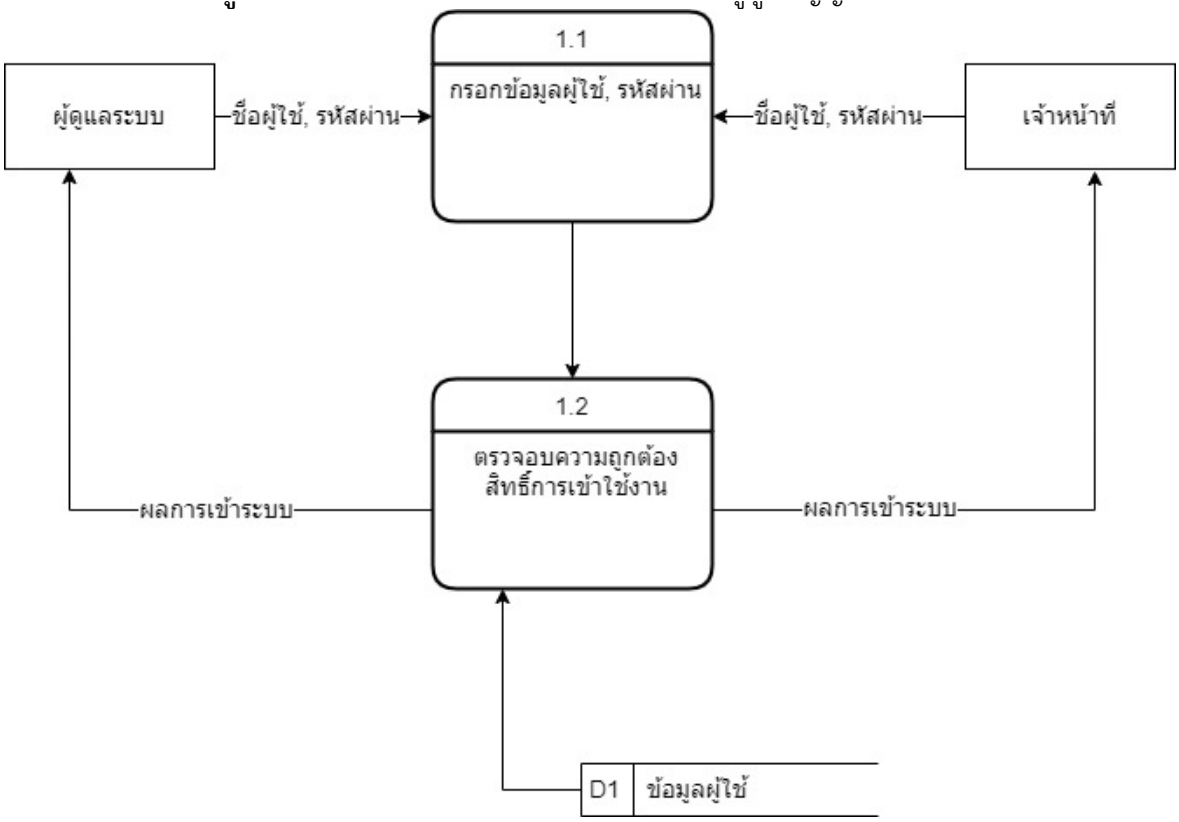
บุคคลทั่วไป สามารถเข้าดูข้อมูลองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของแต่ละชุมชนที่นำมาเสนอและถ่ายทอดให้แก่บุคคลทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือพัฒนาต่อยอด สร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวได้

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

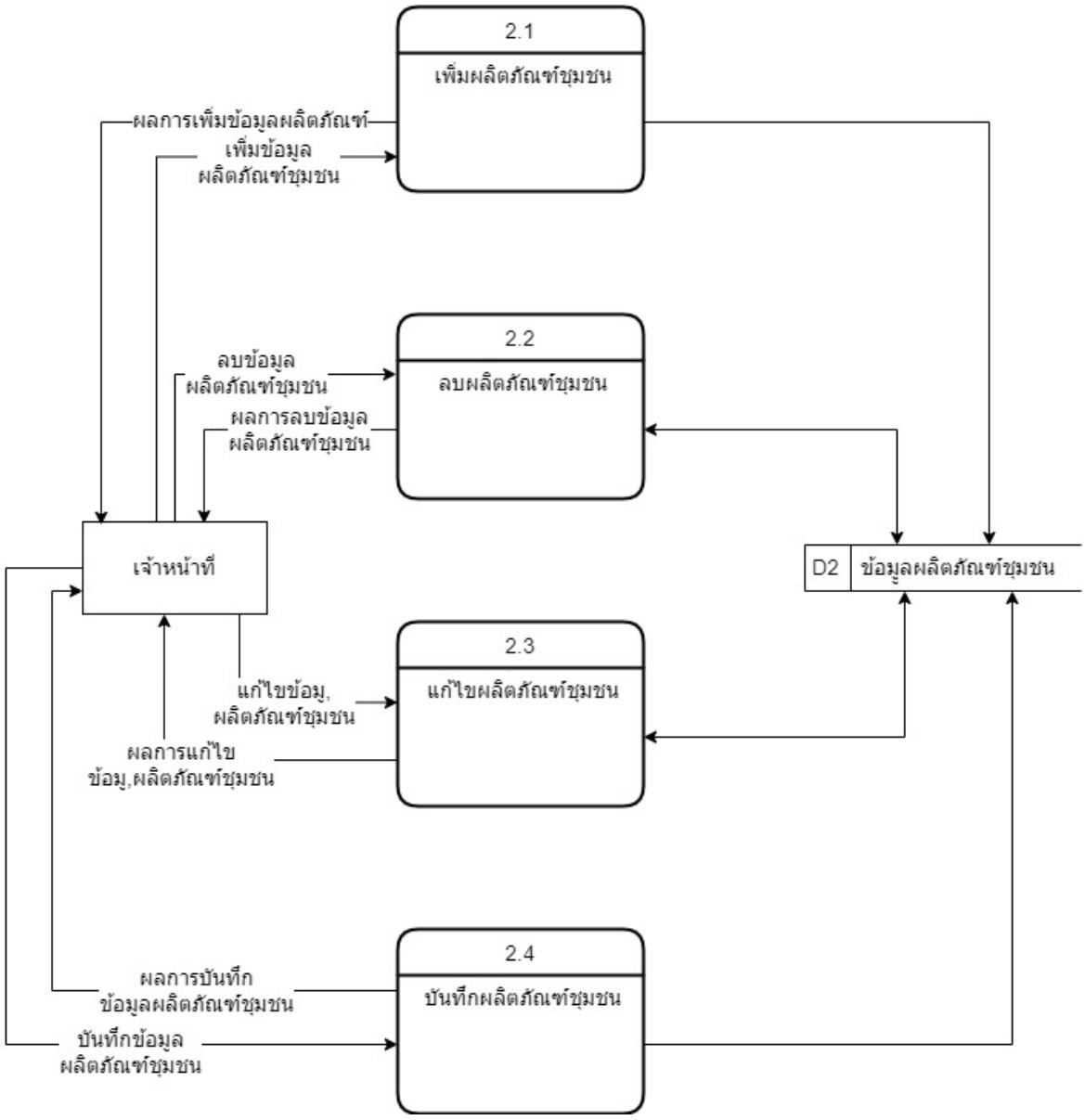
รูปที่ 2 DFD level 1 ระบบรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นฯ

รูปที่ 3 DFD level 2 process 1 ล็อกอิน

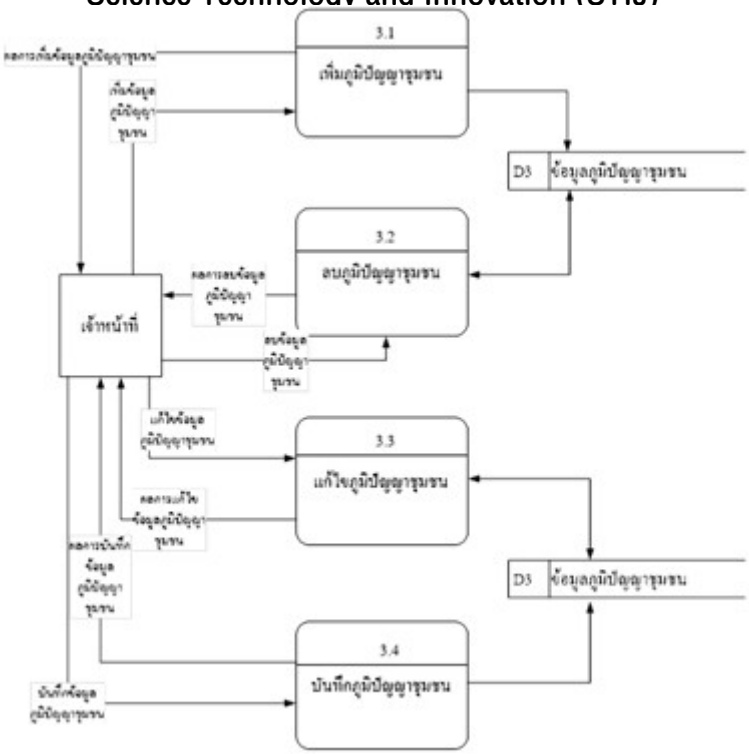
จากรูปที่ 3 คือ ผังการไหลของข้อมูลระดับที่ 2 ของกระบวนการทำงานที่ 1 มีการทำงานด้วยกัน 2 ส่วนคือ ผู้ดูแลระบบและเจ้าหน้าที่ทำการกรอกข้อมูลผู้ใช้ และรหัสผ่าน จากนั้นเข้าสู่กระบวนการทำงานตรวจสอบความถูกต้องสิทธิ์การเข้าใช้งานและดึงข้อมูลจากข้อมูลผู้ใช้มาตรวจสอบ

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

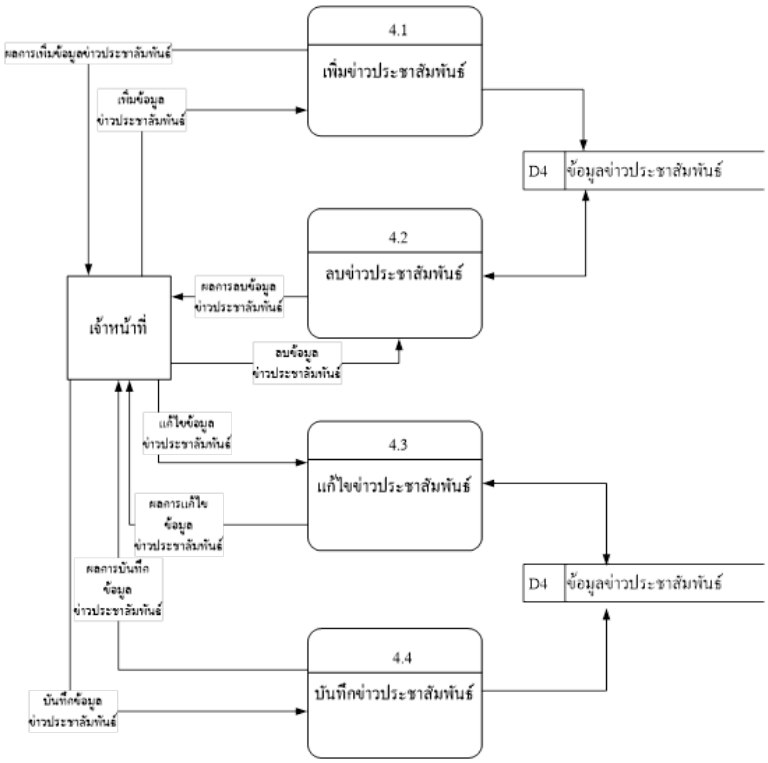

รูปที่ 4 DFD level 2 ของโปรเซสที่ 2 จัดการข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

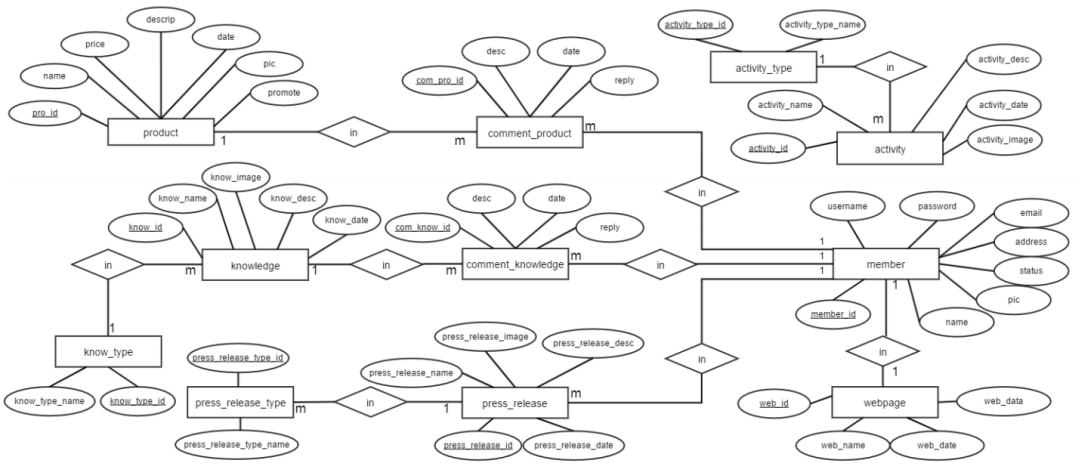

รูปที่ 5 DFD level 2 ของโปรเซสที่ 3 จัดการข้อมูลภูมิปัญญาชุมชน

รูปที่ 6 DFD level 2 ของโปรเซสที่ 4 จัดการข้อมูลข่าวประชาสัมพันธ์

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

รูปที่ 7 E-R diagram ของระบบ

การพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี สามารถจำแนกการพัฒนาระบบได้ดังนี้

1) ส่วนของเว็บไซต์การจัดการระบบ

1. หน้าแรก
2. เกี่ยวกับ
3. ภูมิปัญญาชุมชน
4. ผลิตภัณฑ์ชุมชน

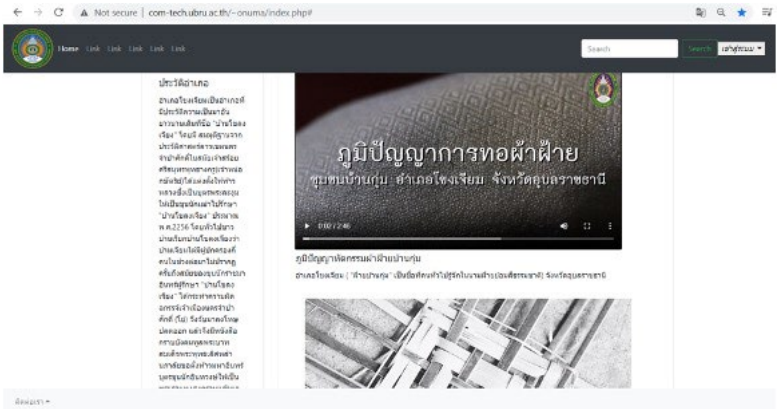
2) ส่วนของผู้ดูแลระบบ

1. จัดการข่าวประชาสัมพันธ์
2. จัดการเกี่ยวกับ ชุมชน
3. จัดการภูมิปัญญาชุมชน
4. จัดการผลิตภัณฑ์

3) ส่วนจัดการสมาชิก

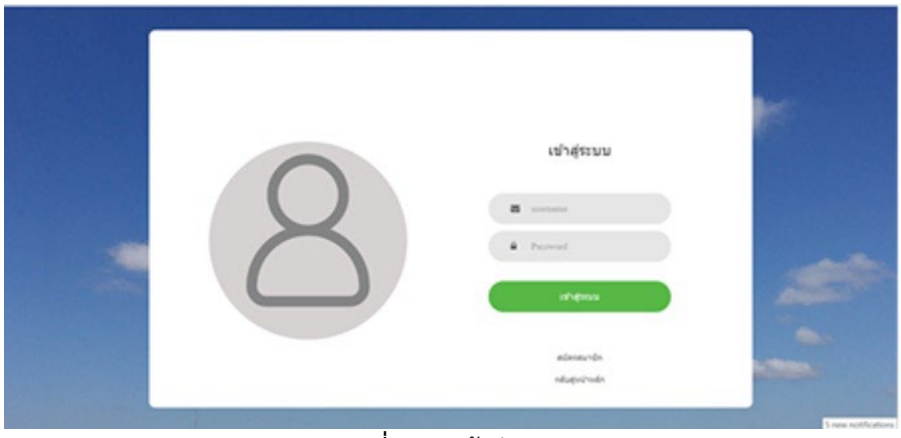
4) ส่วนการค้นหาข้อมูล

หน้าหลัก เป็นหน้าที่ให้ผู้เข้าชมได้รู้จักกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านทางวีดีทัศน์เพื่อเพิ่มความง่ายในการให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนนั้น ๆ

รูปที่ 8 หน้าหลักของระบบหน้าเข้าสู่ระบบ ในส่วนการเข้าสู่ระบบของเจ้าหน้าที่และผู้ดูแลระบบ

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

รูปที่ 9 การเข้าสู่ระบบ

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติบรรยาย ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้อธิบายคุณลักษณะรายละเอียดของประชากร หรือกลุ่มประชากร ทางการวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ [7] ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์ค่าเฉลี่ยการแปลความหมายของผลวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงคะแนน	ระดับ	การแปลความหมาย
4.50 - 5.00	มากที่สุด	ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก	ความพึงพอใจในระดับมาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง	ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	น้อย	ความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด	ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.4 ผลการทดลอง

ในการจัดทำการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบการใช้งานระบบซึ่งประกอบไปด้วยการทำงานของโปรแกรมส่วนต่าง ๆ ดังนี้

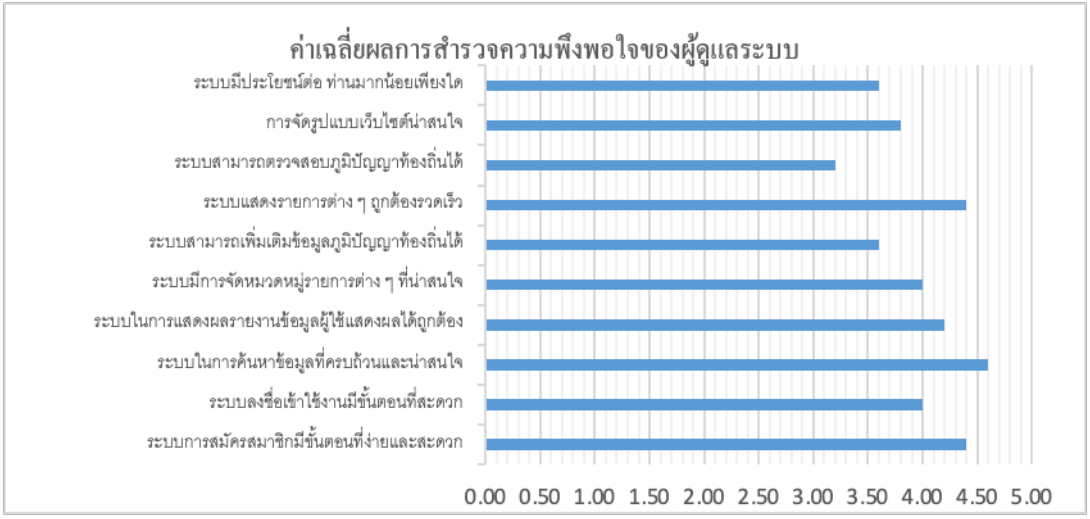
ตารางที่ 2 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ดูแลระบบ

ลำดับ	หัวข้อความคิดเห็น	$\overline{x}$	S.D.	แปลผล
1	ระบบการสมัครสมาชิกมีขั้นตอนที่ง่ายและสะดวก	4.40	0.55	ความพึงพอใจในระดับมาก
2	ระบบลงชื่อเข้าใช้งานมีขั้นตอนที่สะดวก	4.00	1.00	ความพึงพอใจในระดับมาก
3	ระบบในการค้นหาข้อมูลที่ครบถ้วนและน่าสนใจ	4.60	0.55	ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	ระบบในการแสดงผลรายงานข้อมูลผู้ใช้แสดงผลได้ถูกต้อง	4.20	0.84	ความพึงพอใจในระดับมาก
5	ระบบมีการจัดหมวดหมู่รายการต่าง ๆ ที่น่าสนใจ	4.00	0.71	ความพึงพอใจในระดับมาก
6	ระบบสามารถเพิ่มเติมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นได้	3.60	0.55	ความพึงพอใจในระดับมาก
7	ระบบแสดงรายการต่าง ๆ ถูกต้องรวดเร็ว	4.40	0.55	ความพึงพอใจในระดับมาก
8	ระบบสามารถตรวจสอบภูมิปัญญาท้องถิ่นได้	3.20	0.45	ความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ลำดับ	หัวข้อความคิดเห็น	$\overline{x}$	S.D.	แปลผล
9	การจัดรูปแบบเว็บไซต์น่าสนใจ	3.80	0.84	ความพึงพอใจในระดับมาก
10	ระบบมีประโยชน์ต่อ ท่านมากน้อยเพียงใด	3.60	0.55	ความพึงพอใจในระดับมาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.98	0.66	ความพึงพอใจในระดับมาก
	คิดเป็นร้อยละ			79.60

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการใช้ระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหัวข้อระบบการสมัครสมาชิกมีขั้นตอนที่ง่ายและสะดวกพบว่า ($\overline{x}$ = 4.40, S.D. = 0.55) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบลงชื่อเข้าใช้งานมีขั้นตอนที่สะดวกพบว่า ($\overline{x}$ = 4.00, S.D. = 1.00) มีความพึงจากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการใช้ระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหัวข้อระบบการสมัครสมาชิกมีขั้นตอนที่ง่ายและสะดวกพบว่า ($\overline{x}$ = 4.40, S.D. = 0.55) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในหัวข้อระบบลงชื่อเข้าใช้งานมีขั้นตอนที่สะดวกพบว่า ($\overline{x}$ = 4.00, S.D. = 1.00) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบในการค้นหาข้อมูลที่ครบถ้วนและน่าสนใจพบว่า ($\overline{x}$ = 4.60, S.D. = 0.55) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบในการแสดงผลรายงานข้อมูลผู้ใช้แสดงผลได้ถูกต้องพบว่า ($\overline{x}$ = 4.20, S.D. = 0.84) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีการจัดหมวดหมู่รายการต่าง ๆ ที่น่าสนใจพบว่า ($\overline{x}$ = 4.00, S.D. = 0.71) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถเพิ่มเติมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ พบว่า ($\overline{x}$ = 3.60, S.D. = 0.55) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบแสดงรายการต่าง ๆ ถูกต้องรวดเร็วพบว่า ($\overline{x}$ = 4.40, S.D. = 0.55) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถตรวจสอบภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ พบว่า ($\overline{x}$ = 3.20, S.D. = 0.45) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง, ในหัวข้อการจัดรูปแบบเว็บไซต์น่าสนใจพบว่า ($\overline{x}$ = 3.80, S.D. = 0.84) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีประโยชน์ต่อ ท่านมากน้อยเพียงใดพบว่า ($\overline{x}$ = 3.60, S.D. = 0.55) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และจากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ดูแลระบบพบว่า ($\overline{x}$ = 3.98, S.D. = 0.66) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.60

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

รูปที่ 10 กราฟแสดงผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ดูแลระบบ

3.4.1 ผลการประเมินการใช้งานส่วนของกลุ่มผู้กลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน

จากผลการใช้งานระบบส่วนของกลุ่มกลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ซึ่งได้ทำการทดลองการใช้งานของระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีผลการทดลองเป็นดังนี้

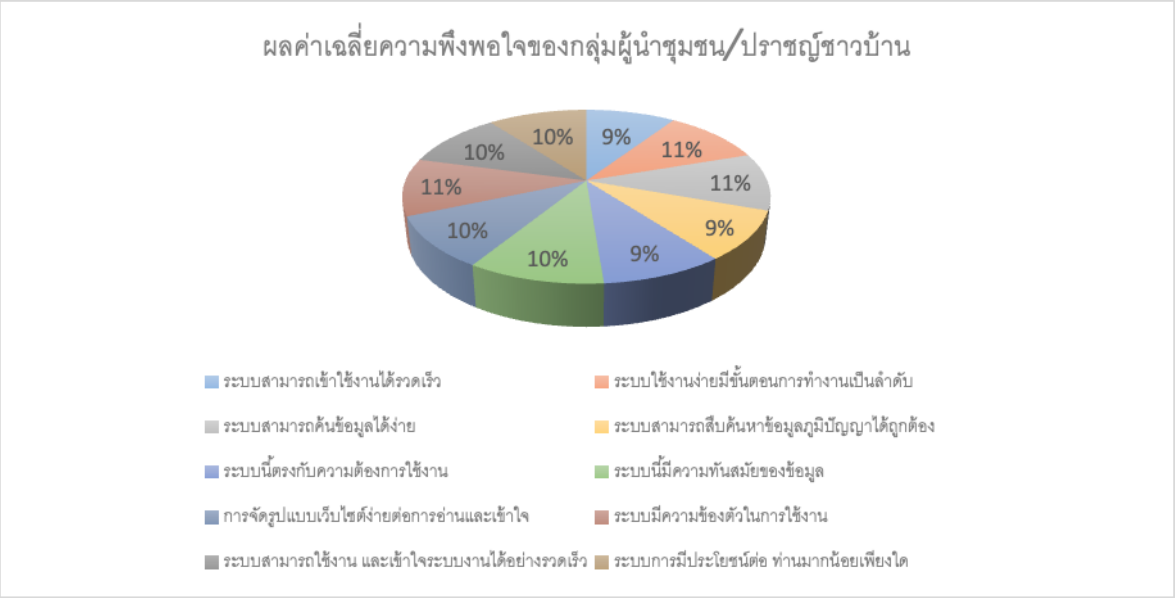
ตารางที่ 3 ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน

ลำดับ	หัวข้อความคิดเห็น	$\overline{x}$	S.D.	แปลผล
1	ระบบสามารถเข้าใช้งานได้รวดเร็ว	3.70	0.67	ความพึงพอใจในระดับมาก
2	ระบบใช้งานง่ายมีขั้นตอนการทำงานเป็นลำดับ	4.10	1.10	ความพึงพอใจในระดับมาก
3	ระบบสามารถค้นข้อมูลได้ง่าย	4.20	0.63	ความพึงพอใจในระดับมาก
4	ระบบสามารถสืบค้นหาข้อมูลภูมิปัญญาได้ถูกต้อง	3.60	0.52	ความพึงพอใจในระดับมาก
5	ระบบนี้ตรงกับความต้องการใช้งาน	3.60	0.84	ความพึงพอใจในระดับมาก
6	ระบบนี้มีความทันสมัยของข้อมูล	4.00	0.82	ความพึงพอใจในระดับมาก
7	การจัดรูปแบบเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและเข้าใจ	3.80	0.63	ความพึงพอใจในระดับมาก
8	ระบบมีความข้องตัวในการใช้งาน	4.20	0.63	ความพึงพอใจในระดับมาก
9	ระบบสามารถใช้งาน และเข้าใจระบบงานได้อย่างรวดเร็ว	4.10	0.99	ความพึงพอใจในระดับมาก
10	ระบบการมีประโยชน์ต่อ ท่านมากน้อยเพียงใด	4.10	0.74	ความพึงพอใจในระดับมาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.94	0.76	ความพึงพอใจในระดับมาก
	คิดเป็นร้อยละ	78.8		

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการใช้ระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหัวข้อระบบสามารถเข้าใช้งานได้รวดเร็วพบว่า ($\overline{x}$ = 3.70, S.D. = 0.67) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบใช้งานง่ายมีขั้นตอนการทำงานเป็นลำดับพบว่า ($\overline{x}$ = 4.10, S.D. = 1.10) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถค้นข้อมูลได้ง่ายพบว่า ($\overline{x}$ = 4.20, S.D. = 0.63) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก,

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

ในหัวข้อระบบสามารถสืบค้นหาข้อมูลภูมิปัญญาได้ถูกต้อง พบว่า ($\overline{x}$ = 3.60, S.D. = 0.52) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบนี้ตรงกับความต้องการใช้งานพบว่า ($\overline{x}$ = 3.60, S.D. = 0.84) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบนี้มีความทันสมัยของข้อมูลพบว่า ($\overline{x}$ = 4.00, S.D. = 0.82) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อการจัดรูปแบบเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและเข้าใจ พบว่า ($\overline{x}$ = 3.80, S.D. = 0.63) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถใช้งาน และเข้าใจระบบงานได้อย่างรวดเร็วพบว่า ($\overline{x}$ = 4.10, S.D. = 0.99) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบการมีประโยชน์ต่อ ท่านมากน้อยเพียงใด พบว่า ($\overline{x}$ = 4.10, S.D. = 0.99) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และจากผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้านพบว่า ($\overline{x}$ = 3.94, S.D. = 0.76) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 78.80

รูปที่ 11 กราฟผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน

3.4.2 ผลการประเมินการใช้งานส่วนเจ้าหน้าที่ ระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการจากผลการใช้งานระบบส่วนของเจ้าหน้าที่จากทดลองที่ได้เป็นดังนี้
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ซึ่งทำการทดลองการใช้งาน

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่

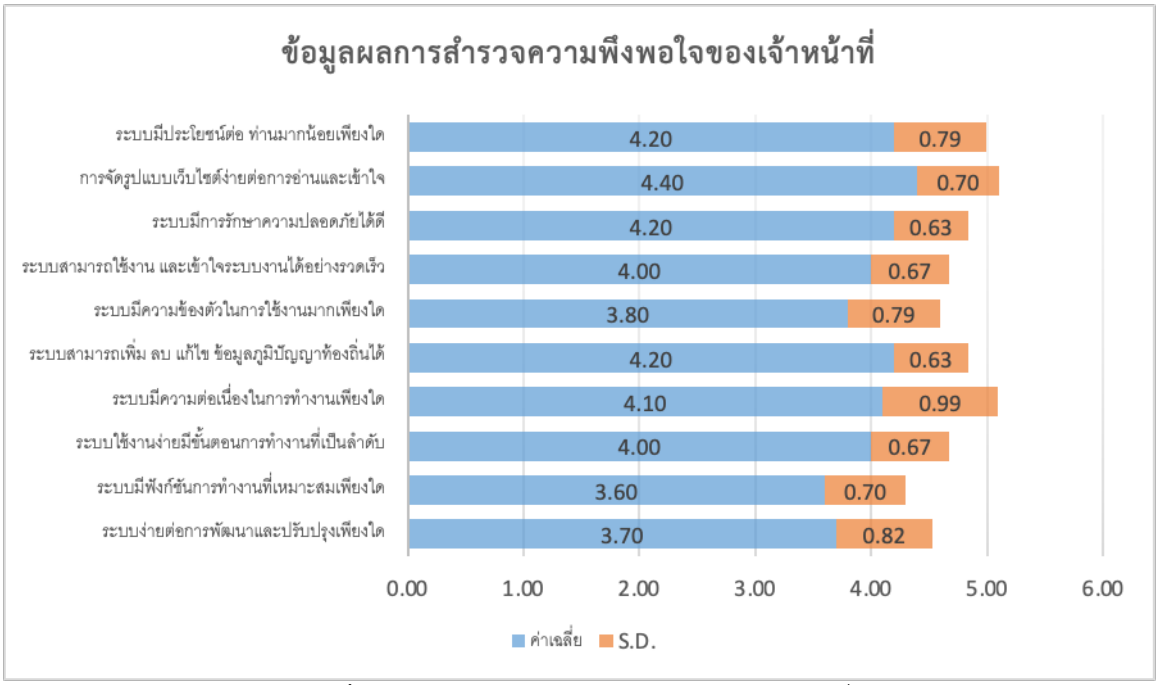
ลำดับ	หัวข้อความคิดเห็น	$\overline{x}$	S.D.	แปลผล
1	ระบบง่ายต่อการพัฒนาและปรับปรุงเพียงใด	3.70	0.82	ความพึงพอใจในระดับมาก
2	ระบบมีฟังก์ชันการทำงานที่เหมาะสมเพียงใด	3.60	0.70	ความพึงพอใจในระดับมาก
3	ระบบใช้งานง่ายมีขั้นตอนการทำงานที่เป็นลำดับ	4.00	0.67	ความพึงพอใจในระดับมาก
4	ระบบมีความต่อเนื่องในการทำงานเพียงใด	4.10	0.99	ความพึงพอใจในระดับมาก
5	ระบบสามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นได้	4.20	0.63	ความพึงพอใจในระดับมาก
6	ระบบมีความข้องตัวในการใช้งานมากเพียงใด	3.80	0.79	ความพึงพอใจในระดับมาก

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

ลำดับ	หัวข้อความคิดเห็น	$\overline{x}$	S.D.	แปลผล
7	ระบบสามารถใช้งาน และเข้าใจระบบงานได้อย่างรวดเร็ว	4.00	0.67	ความพึงพอใจในระดับมาก
8	ระบบมีการรักษาความปลอดภัยได้ดี	4.20	0.63	ความพึงพอใจในระดับมาก
9	การจัดรูปแบบเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและเข้าใจ	4.40	0.70	ความพึงพอใจในระดับมาก
10	ระบบมีประโยชน์ต่อ ท่านมากน้อยเพียงใด	4.20	0.79	ความพึงพอใจในระดับมาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.02	0.74	
	คิดเป็นร้อยละ			80.4

จากตารางที่ 4 การทดสอบผลการทดลองความพึงพอใจของกลุ่มเจ้าหน้าที่ ในหัวข้อระบบง่ายต่อการพัฒนาและปรับปรุงเพียงใดพบว่า ($\overline{x}$ = 3.70, S.D. = 0.82) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีฟังก์ชันการทำงานที่เหมาะสมเพียงใดพบว่า ($\overline{x}$ = 3.60, S.D. = 0.70) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบใช้งานง่ายมีขั้นตอนการทำงานที่เป็นลำดับพบว่า ($\overline{x}$ = 4.00, S.D. = 0.67) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีความต่อเนื่องในการทำงานเพียงใดพบว่า ($\overline{x}$ = 4.10, S.D. = 0.99) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นได้พบว่า ($\overline{x}$ = 4.20, S.D. = 0.63) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีความข้องตัวในการใช้งานมากเพียงใดพบว่า ($\overline{x}$ = 3.80, S.D. = 0.79) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถใช้งาน และเข้าใจระบบงานได้อย่างรวดเร็วพบว่าระบบสามารถใช้งาน และเข้าใจระบบงานได้อย่างรวดเร็วพบว่า ($\overline{x}$ = 4.00, S.D. = 0.67) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีการรักษาความปลอดภัยได้ดีพบว่า ($\overline{x}$ = 4.40, S.D. = 0.70) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีประโยชน์ต่อท่านมากน้อยเพียงใดพบว่า ($\overline{x}$ = 4.42, S.D. = 0.79) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และจากผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มเจ้าหน้าที่พบว่า ($\overline{x}$ = 4.02, S.D. = 0.74) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 80.04

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

รูปที่ 12 กราฟผลการสำรวจความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่

3.4.3 ผลการประเมินการใช้งานส่วนของผู้ใช้งานทั่วไป

จากผลการใช้งานระบบส่วนของ ผู้ใช้งานทั่วไป จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ซึ่งได้ทำการทดลองเข้าใช้งานระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการทดลองที่ได้เป็นดังนี้

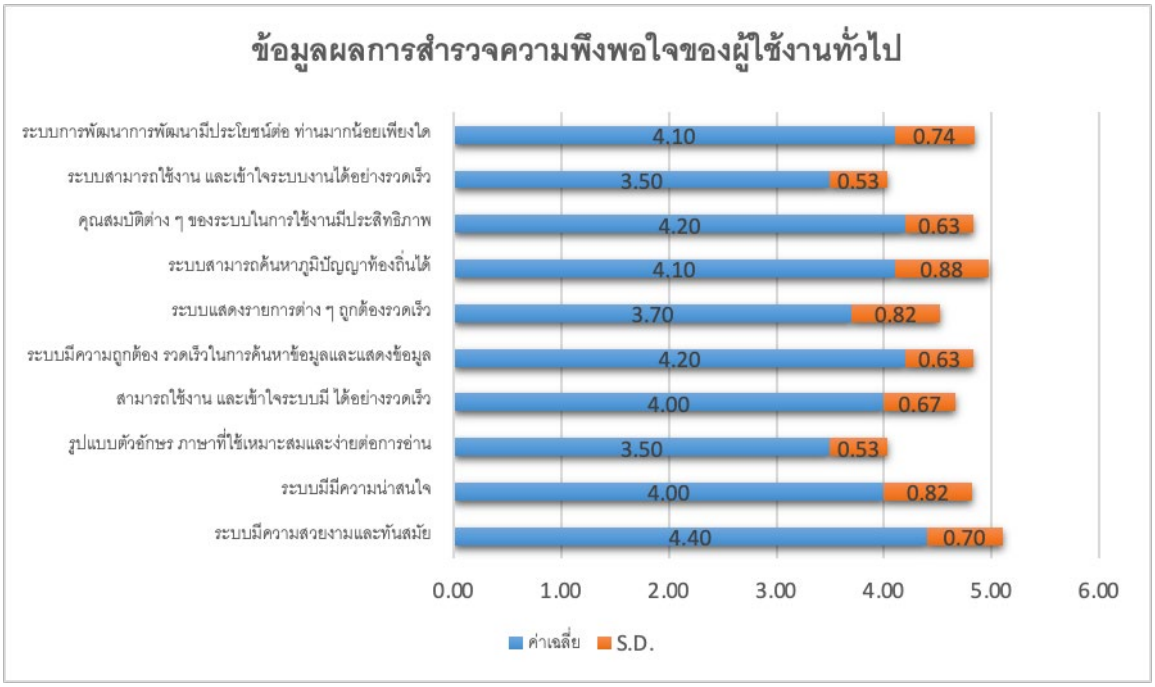
ตารางที่ 5 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานทั่วไป

ลำดับ	หัวข้อความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ระบบมีความสวยงามและทันสมัย	4.40	0.70	ความพึงพอใจในระดับมาก
2	ระบบมีมีความน่าสนใจ	4.00	0.82	ความพึงพอใจในระดับมาก
3	รูปแบบตัวอักษร ภาษาที่ใช้เหมาะสมและง่ายต่อการอ่าน	3.50	0.53	ความพึงพอใจในระดับมาก
4	สามารถใช้งาน และเข้าใจระบบมี ได้อย่างรวดเร็ว	4.00	0.67	ความพึงพอใจในระดับมาก
5	ระบบมีความถูกต้อง รวดเร็วในการค้นหาข้อมูลและแสดงข้อมูล	4.20	0.63	ความพึงพอใจในระดับมาก
6	ระบบแสดงรายการต่าง ๆ ถูกต้องรวดเร็ว	3.70	0.82	ความพึงพอใจในระดับมาก
7	ระบบสามารถค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้	4.10	0.88	ความพึงพอใจในระดับมาก
8	คุณสมบัติต่าง ๆ ของระบบในการใช้งานมีประสิทธิรูป	4.20	0.63	ความพึงพอใจในระดับมาก

9	ระบบสามารถใช้งาน และเข้าใจระบบงานได้อย่างรวดเร็ว	3.50	0.53	ความพึงพอใจในระดับมาก
10	ระบบการพัฒนาการพัฒนามีประโยชน์ต่อ ท่านมากน้อยเพียงใด	4.10	0.74	ความพึงพอใจในระดับมาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.97	0.69	
	คิดเป็นร้อยละ	79.40		

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการใช้ระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของผู้ใช้งานทั่วไป ในหัวข้อระบบมีความสวยงามและทันสมัยพบว่า ($\overline{X}$ = 4.40, S.D. = 0.70) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีมีความน่าสนใจพบว่า ($\overline{X}$ = 4.00, S.D. = 0.82) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อรูปแบบตัวอักษร ภาษาที่ใช้เหมาะสมและง่ายต่อการอ่านพบว่า ($\overline{X}$ = 3.50, S.D. = 0.53) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อสามารถใช้งานและเข้าใจระบบมี ได้อย่างรวดเร็วพบว่า ($\overline{X}$ = 4.00, S.D. = 0.67) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบมีความถูกต้อง รวดเร็วในการค้นหาข้อมูลและแสดงข้อมูลพบว่า ($\overline{X}$ = 4.20, S.D. = 0.63) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบแสดงรายการต่าง ๆ ถูกต้องรวดเร็วพบว่า ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = 0.82) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้พบว่า ($\overline{X}$ = 4.10, S.D. = 0.88) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อคุณสมบัติต่าง ๆ ของระบบในการใช้งานมีประสิทธิรูปพบว่า ($\overline{X}$ = 4.20, S.D. = 0.63) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบสามารถใช้งาน และเข้าใจระบบงานได้อย่างรวดเร็วพบว่า ($\overline{X}$ = 3.50, S.D. = 0.53) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, ในหัวข้อระบบการพัฒนาการพัฒนามีประโยชน์ต่อ ท่านมากน้อยเพียงใดพบว่า ($\overline{X}$ = 4.10, S.D. = 0.74) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และจากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานทั่วไปพบว่า ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.69) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจร้อยละ 79.40

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

รูปที่ 13 กราฟผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ทั่วไป

3.4.4 ผลการประเมินการใช้งานส่วนของผู้ใช้

จากผลการใช้งานระบบส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ดูแลระบบ, กลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน, เจ้าหน้าที่และผู้ใช้งานทั่วไปพบว่า รวมจำนวนทั้งสิ้น 35 คน ซึ่งได้ทำการทดลองเข้าใช้งานระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการทดลองที่ได้เป็นดังนี้

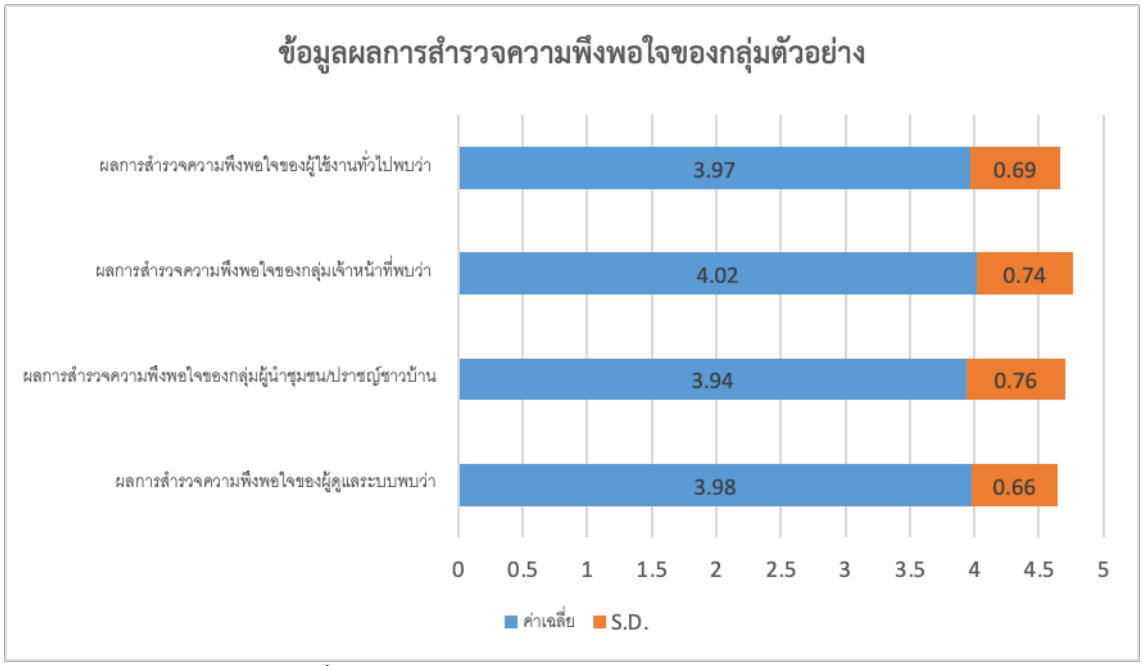
ตารางที่ 6 ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	รายละเอียด	$\overline{x}$	S.D.	แปลผล
1	ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ดูแลระบบพบว่า	3.98	0.66	ความพึงพอใจในระดับมาก
2	ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	3.94	0.76	ความพึงพอใจในระดับมาก
3	ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มเจ้าหน้าที่พบว่า	4.02	0.74	ความพึงพอใจในระดับมาก
4	ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานทั่วไปพบว่า	3.97	0.69	ความพึงพอใจในระดับมาก
	ค่าเฉลี่ย	3.98	0.71	ความพึงพอใจในระดับมาก
	คิดเป็นร้อยละ	79.55		

จากตารางที่ 6 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ดูแลระบบพบว่า ($\overline{x}$ = 3.98, S.D. = 0.66) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.60, 2) ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้านพบว่า ($\overline{x}$ = 3.94, S.D. = 0.76) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 78.80, ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มเจ้าหน้าที่พบว่า ($\overline{x}$ = 4.02, S.D. = 0.74) มีความพึงพอใจอยู่ใน

วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
Science Technology and Innovation (STIJ)

ระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 80.04, ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานทั่วไปพบว่า ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.69) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.40 และจากผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.71) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.55 [8]

รูปที่ 14 กราฟผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

4. อภิปรายผลการวิจัย

ในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี คณะผู้วิจัยได้ทำการออกแบบและพัฒนาระบบในการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กลุ่มคนที่สนใจและสามารถถ่ายทอดอัตลักษณ์วิถีชุมชนในพื้นที่วิจัยให้มีความหวงแหนความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนจากกระบวนการอนุรักษ์การทำผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้เกิดการสร้างรายได้สู่ครัวเรือนนั้น คณะผู้วิจัยได้ทำสื่อในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากภูมิปัญญาของชาวบ้าน จากปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์อัตลักษณ์ในวิถีของตนเอง สู่สื่อออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นและยังคงสามารถสืบค้นได้ง่ายในยุคปัจจุบัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี ที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นมีความคล้ายคลึงในบางส่วนกับการสร้างนวัตกรรมสื่อชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : บ้านปะคำสำโรง ตำบลตูมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ระยะที่ 2 [6] มีความสอดคล้องกันในการด้านการพัฒนาสื่อชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อชุมชน

5. สรุปผลการวิจัย

จากการทดลองใช้ระบบและการขอมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี นั้น คณะผู้วิจัยพบว่าในระบบงานมีความพึงพอใจแยกออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

1) ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ดูแลระบบพบว่า ($\overline{X}$ = 3.98, S.D. = 0.66) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.60

2) ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้านพบว่า ($\overline{X}$ = 3.94, S.D. = 0.76) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจร้อยละ 78.80

3) ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มเจ้าหน้าที่พบว่า ($\overline{X}$ = 4.02, S.D. = 0.74) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 80.04

4) ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานทั่วไปพบว่า ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.69) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.40

ดังนั้น จากผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.71) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยความความพึงใจ ร้อยละ 79.55

6. ข้อเสนอแนะ

ในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้งานมีความสมบูรณ์มากขึ้นคณะผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการออกแบบและพัฒนาในส่วนของแอปพลิเคชัน

2. ควรมีการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเดิมให้มีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เสริมเพิ่มเติมจากสิ่งที่มีอยู่

3. ควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ปราชญ์ชาวบ้านมีให้ชนรุ่นหลังได้สามารถสืบทอดได้ง่าย

7. องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัย

งานวิจัยการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ในพื้นที่อำเภอตามแนวตะเข็บชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 คือการพัฒนานวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน ซึ่งงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดกระบวนการในพัฒนาผลิตภัณฑ์จากชุมชน สู่การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยให้กับชุมชนดังต่อไปนี้

1) ชุมชนบ้านหลักป้าย ตำบลโพนงาม อำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี ได้รับการต่อยอดและพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นมาใหม่ จากการศึกษาและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้นั้นคือ หวดขนาดเล็กสำหรับดริฟกาแฟสด โดยใช้ติ้ว (เปลือกของไม้ไผ่) เป็นวัสดุหลักในการจักสาน และยังสามารถลดการสะสมความชื้น ที่จะก่อให้เกิดเชื้อราบนผิววัสดุได้

รูปที่ 15 หวดขนาดเล็ก สำหรับดริปกาแฟสด

2) ชุมชนบ้านกุ่ม ตำบลห้วยไผ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ได้รับการต่อยอดและพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นมาใหม่ จากการศึกษาและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ระบบการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้นั้นคือ ผลิตภัณฑ์ซอง

กระเป๋าสำหรับเก็บแท็ปเล็ต โดยการใช้ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ แล้วทอด้วยลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ผสมผสานกับงานออกแบบที่ร่วมสมัยกับกลุ่มวัยทำงาน ที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ

รูปที่ 16 ผลิตภัณฑ์ซองกระเป๋าสำหรับเก็บแท็ปเล็ต

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้จัดทำระบบในการรวบรวมองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่กลุ่มคนที่สนใจ โดยยังคงพัฒนาควบคู่ไปพร้อมกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต ซึ่งเป็นการตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 และยังเป็นการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้หลากหลายช่องทาง และยังเป็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชุมชนในอนาคตต่อไป

โดยเป็นระบบที่มีความสามารถในการรวบรวมและจัดเก็บองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทสำหรับต่างในรูปแบบของฐานข้อมูล ซึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้ ได้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐเช่นหน่วยงานพัฒนาชุมชนของแต่ละจังหวัดและอำเภอ หน่วยงานอุตสาหกรรมจังหวัด ซึ่งทั้ง 2 หน่วยงานนี้จะมีหน้าที่โดยตรงและเข้าถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นมากกว่าหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ดังนั้นการใช้งานระบบรวมผมย้ายท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือการกำหนดเป็นเชิงนโยบายให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐข้างต้น ได้นำระบบรวมรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไปใช้ในหน่วยงาน และเปิดให้ประชาชนบุคคลทั่วไปสามารถสืบค้นและเรียนรู้ องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากระบบนี้ผ่านหน่วยงานภาครัฐ

8. เอกสารอ้างอิง

[1] รพี ม่วงนนท์, อาทิตยา พิพัฒน์พงศ์อำไพ, รัชกฤช คล่องพยาบาล, ญาณวุฒิ ปิยะรัตนพิพัฒน์ และนพพร วิหคน้อย. (2564). ยุทธศาสตร์ของภาครัฐในการส่งเสริมหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชียฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ปีที่ 11 ฉบับที่ 3.

[2] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. (2017). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564).

[3] คณาธิศ เนียมหอม. (2021). การพัฒนาเครื่อง จักตอกไม้ไผ่เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต สำหรับงานหัตกรรมชุมชน อำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม, 2(5), 19-27.

[4] วรรณ วิชนี ถนอม ชาติ, อุทัย อัน พิมพ์, และ จำเนียร จวงตระกูล. (2020). การนำเสนอผลการ วิจัยเชิง

คุณภาพ. วารสาร ชุมชน วิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. 14.4 1-13.

[5] Mungmee, Noppadol, and Todtamon Sangsawang. (2020). แนวทางการ กระจาย สินค้า ที่ มี ประสิทธิภาพ ของ สินค้า หนึ่ง ตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภท อาหาร ใน เขต ภาค ตะวันออก เฉียง เหนือ ตอน กลาง. Dhammathas Academic Journal 20.1 : 141-152.

[6] สุจิตรา ยางนอก. (2559). การสร้างนวัตกรรมสื่อชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : บ้านปะคำสำโรง ตำบลตูมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ระยะที่ 2. รมยสาร. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2559) : หน้า 45-59.

[7] บุญชม ศรีสะอาด. (1994). การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย. Journal of Educational Measurement Mahasarakham University 5.1: 51-61.

[8] ชนปภพ ปั้นทอง. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดของร้านขายยาฟาสซิโนในอำเภอเมืองเชียงใหม่= Customer satisfaction towards markeing mix factors of fascino drug stores in Mueang Chiang Mai district.